

در پیچ و خم دادگاه

دانشجویان دانشکده حقوق دانشگاه آزاد تیریز، شماره سوم نشریه دانشجویی «طنین عدالت»را منتشر کردند. در این شماره از نشریه دانشجویی «طنین عدالت» با محوریت مباحث حقوقی وقضایی به مسائلی چون حق طلاق، حکم قتل‌های ناموسی، قتل‌های زنجیره‌ای، پرونده‌های بر سر و صدایی که با هشتگ‌های مجازی همراه می‌شوند، کار آفرینی در امور حقوقی و... پرداخته شده است.

کرونا و ازدواج جوانان

انجمن اسلامی دانشجویان مستقل دانشکده وانشناسی دانشگاه علامه طباطبایی، شماره چهارم نشریه دانشجویی «نقاب» را منتشر کرد. در این شماره از نشریه «نقاب» به عنوان یک نشریه فرهنگی و اجتماعی به مسائلی چون ازدواج جوانان در دوران شیوع ویروس کرونا، برگزاری کلاس‌های مدارس به صورت حضوری یا مجازی و چالش‌های استفاده از خطوط مترو جهت نقل و انتقالات شهری پرداخته شده است.

آب کروناود و ماهی بی‌تدبیری

سیخ دانشجویی دانشگاه‌های علوم پزشکی جنوب کشور، پنجمین شماره نشریه دانشجویی «صور» را منتشر کرد. در این شماره از نشریه «صور» به مشکلات معیشتی و پزشکی مناطق محروم و روستاهای جنوب کشور مانند یاسوج، هرمزگان، بوشهر و بندرعباس پرداخته شده است. بررسی مسائلی چون عدم وجود مراکز درمانی و بهداشتی، خسارات ناشی از سیلاب و زلزله و مهاجرت از روستا به شهر از جمله موضوعات این نشریه است. مروری بر عملکرد دولت تدبیر و امید در سسایه بیماری کرونا نیز از دیگر بخش‌های این نشریه است.

طلیحه تمدن اسلامی

در این شماره از نشریه «میدان انقلاب» پدیده جهانی پیاوردی اربعین بررسی شده است. این پدیده، طلیحه تمدن اسلامی یاد شده و ابعاد مختلف آن از دید دانشجویان و اساتید تحلیل شده است. گفت‌وویی با دکتر موسی نجفی، استاد پژوهشگاه مطالعات علوم انسانی، درباره عشق، اربعین و زیست تمدنی صورت گرفته و تخصصی عمیق برای کشف مفهوم مدیریت در جمهوری در نظام معرفتی اربعین نیز مورد بررسی قرار گرفته است.

بدون قانون، بدون امضا

به همت سیخ دانشجویی دانشگاه تهران، شماره دوم نشریه دانشجویی «گهپان» دانشگاه تهران منتشر شد. این شماره از نشریه دانشجویی «گهپان» شامل پنج قسمت است که به موضوعاتی چون اعتراضات کارگران، حکم اعدام نوید افکاری، اعتیاد و معرفی کتاب پرداخته است. «آبان ۹۸؛ بدون قانون بدون امضا»، «نگاهی به پرونده نوید افکاری» و «عتیاد، جرم یا بیماری؟» از جمله تیترهای این نشریه دانشجویی است.

درباره زنان

به همت انجمن اسلامی دانشجویان مستقل دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه علامه طباطبایی، ششمین شماره نشریه دانشجویی «غدغه» منتشر شد. در این شماره از نشریه دانشجویی «غدغه» به مسائل فرهنگی و اجتماعی مانند طلاق زوج‌های دارای فرزند، استفاده نادرست و جنسیت‌زده از زنان در تبلیغات، آسیب‌شناسی ارادل گردایی در سطح شهر توسط نیروی انتظامی، بررسی قانون تسهیل ازدواج جوانان و چرایی کاندیدا نشدن زن‌ها در انتخابات ریاست جمهوری، پرداخته شده است. بررسی عملکرد مطالبه‌گری انجمن اسلامی دانشجویان مستقل دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه علامه طباطبایی در سال گذشته را در این نشریه مطالعه کنید.

مجازات مجرمان و قصاص محکومان

به همت هیئت دانشجویی ازهرا دانشگاه صنعتی شریف، چهل و هفتمین شماره نشریه دانشجویی «حیات» منتشر شد. در این شماره از نشریه دانشجویی «حیات» به مسئله مجازات مجرمان و قصاص محکومان به صورت ویژه پرداخته شده است. نگاهی کوتاه به فلسفه حکم الهی و قرآنی قصاص، فلسفه مجازات از دیدگاه کلی، بررسی آثار قصاص با نیم‌نگاهی به مصادیق تاریخی، بررسی نسبت مجازات‌های بدنی و کرامت انسانی به نگاهی به تأثیر جامعه بر زمینه‌های جرم و تعیین مجازات، از جمله مسائل این نشریه دانشجویی است. بررسی مستند «چشم در برابر چشم» نیز یکی از مطالب مهم این نشریه دانشجویی است.

علیرضا رسولی

پرونده

فساد آموزشی با چاپ مقاله

دانشگاه

چاپ مقاله قبل از دکترا یعنی چاپ پول و فساد!

اجبار غیرمنطقی و غیرقانونی دانشجویان دکترا به چاپ دو مقاله برای دفاع از رساله، بسیاری از دانشجویان را با مشکلات جدی مواجه کرده است. این اجبار حتی اگر قانون باشد

نباید عطف به ماسبق شود و ثانیاً مسئولان امر به خوبی می‌دانند که این کار فقط فساد در نظام آموزشی را چند برابر می‌کند

و غیرمالی این آثار علمی چاپ شده هستند، در نظر گرفته نشده‌است.

وقتی مقاله هم مشکلی را حل نمی‌کند

عده زیادی از دانشجویان دوره دکترا به دلیل مشکلات و فشار روانی حاصل از دستور چاپ مقاله، مجبور به پرداخت هزینه مالی هنگفت بسرای پذیرش یا چاپ مقالات خود هستند؛بخصوص دانشجویان متأهل که بین کار و تحصیل هم باید تعادل ایجاد کنند. بسیاری از دانشجویانی هم که برای چاپ مقاله خود اقدام کرده‌اند، اکنون در انتظار چاپ مقاله در مرحله پیش از دفاعیه مانده‌اند. کم نیستند اساتیدی که معتقدند مقاله باید از دل پایان‌نامه بیرون بیاید. ضمن اینکه باید نپادهای اجرایی به عنوان متولی پیگیری مسئله‌های مهم در کشور، خواستار حل این مسائل به دست دانشجویان در دانشگاه‌ها باشند تا دانشجو هم با علاقه پای کار بیاید. در غیر این صورت دانشجو حتی با وجود مقاله هم می‌تواند مدرک خود را بگیرد و مشکلی هم از جامعه حل نکرده‌است. در پیگیری‌های انجام‌شده روزنامه «جوان»، متأسفانه معاون آموزشی و معاون پژوهشی وزارت علوم علی‌ترغ صحبت‌های اولیه و تماس‌های مکرر در این زمینه پاسخگو نبودند، هرچند که اعضای کمیسیون آموزش مجلس در این زمینه با دانشجویان هم‌نظر بودند و قول پیگیری دادند.

بهرتر بود وزارت علوم پیش از اجبار به انتشار مقاله برای دفاع از رساله دکترا به صدور مجوزهای بیشتر برای فعالیت مجلات علمی و پژوهشی به خصوص در حوزه‌هایی با نشریات کمتر، اعمال سیاست‌ها و کمک‌هایی برای حمایت بیشتر از فعالیت‌نشریات علمی پژوهشی برای انتشار به موقع و انگیزبخشی به اساتید برای همکاری در تولید و انتشار مقالات اقدام می‌کرد.

روش‌های مستبدانه دانشگاه‌ها

برای دانشجویان دکترا

نایب رئیس سابق کمیسیون آموزش و

تحقیقات مجلس شورای اسلامی هم با بیان اینکه قطعاً در کشور نیاز به افزایش آگاهی، اطلاعات و کارهای تحقیقاتی منتج به نتیجه هستیم اما شاید روش‌های ما در مورد دیگری مورد انجام کارهای تحقیقاتی اشتباه بوده است، گفت: «بنابراین باید در این زمینه آسیب‌شناسی کنیم که دانشجو چرا به سمت روش‌های غیرقانونی چون کپی مقاله یا نوشتن مقاله توسط افراد دیگر می‌پردازد و سپس روش‌ها را اصلاح کرده و روش‌های مطلوب دیگری که در کشورهای دیگر جواب داده است را مورد استفاده قرار دهیم.» داوود محمدی یادآور شد: «دانشگاه‌ها باید اختیاراتی برای مسئولان اجرایی و استادان در نظر بگیرند تا زمان ارائه مقاله برای دانشجو را تمدید و ارائه مقاله‌ها در زمان دیگری بعد از دفاع موکول کنند که دانشجو ناچار به استفاده از روش‌های غیرمعمول برای تهیه مقاله نشود.» وی با تأکید بر اینکه دانشگاه‌ها در حال حاضر در زمینه ارائه مقاله برای دانشجویان سختگیری می‌کنند، خاطرنشان کرد: «روش‌های دانشگاه‌ها در دو ارائه مقاله برای دانشجویان دکترا مستبدانه است و دانشجو را مجبور به انجام کارهای غیرقانونی می‌کند. در حالی که در کشورهای دیگر در این زمینه سختگیری‌ها به این اندازه نیست. اگر سنوات دانشجو زیاد شود حتی امکان اخراج دانشجو وجود دارد و این فقط به خاطر عدم پذیرش مقاله از طرف یک مجله است و این ظلم بزرگی به دانشجو محسوب می‌شود.» نماینده سابق مردم تهران در مجلس افزود: «روش‌های اعمال شده در مورد مقالات درست و مناسب نبوده که راه‌های غیرقانونی را پیش‌رو دانشجو قرار داده‌است. بنابراین باید روش‌ها، تغییر داد تا بخصوص دانشجو در زمینه مسائل مالی دچار مشکل نشود. باید زمینه‌هایی فراهم شود تا دانشجو آزادانه عمل کند و امکانات و شرایط انجام مقاله در اختیار دانشجو قرار بگیرد تا اطلاعات خود را افزایش دهد.»

این هزینه برای دانشجویانی که برای مقاله خود تلاش کرده‌اند، بسیار سنگین است.اما دانشجویانی هم هستند که برای فرار از بروکراسی فصلنامه‌های پژوهشی و گریز از تبعات افزایش سنوات تحصیلی چاره‌ای جز پرداخت هزینه به برخی نشریات ندارند.

مسئولیت‌تمام و کمال چاپ مقاله بر هر عهده شخص دانشجو است در حالی که حداقل الزامات برای اساتید

راهنما و واحد آموزشی که بهره‌گیران امتیازات مالی

موفق به کسب ثبت اختراع شده‌اند اما این موفقیت هم پدیدار وزارت علوم جایگزین انتشار دو مقاله برای دفاع از پایان‌نامه دکترا نشده‌است!

دانشجویان دوره دکترا در شبکه‌های اجتماعی با گلایه از قانون وزارت علوم، لزوم انتشار مقاله برای پایان‌نامه نوعی گروگانگیری مدرک دکترا عنوان کرده‌اند و از نشریاتی سخن گفته‌اند که بابت انتشار مقاله بین ۱۰ تا ۱۵ میلیون تومان هزینه دریافت می‌کنند! پرداخت

نه تنها زیاد نیستند، بلکه بسیاری از آنها هم فصلنامه هستند. یعنی حتی در صورت چراغ سبز نشان دادن به یک دانشجو برای چاپ مقاله پژوهشی وی، این دانشجو هم می‌تواند از چندین مقاله صرفاًتحقیقاتی، پرکاربردتر باشد. همچنین این اجبار حتی اگر قانون باشد نباید عطف به ماسبق شود و دانشجو دکترا با همان قوانینی که وارد دوره دکترا شده باید فارغ‌التحصیل می‌داند.

گروگانگیری مدرک دکترا

نشریات پژوهشی داخلی در حوزه‌های علوم انسانی

پیشنهاد رئیس کمیسیون آموزش

به وزیر علوم

رئیس کمیسیون آموزش و تحقیقات

مجلس شورای اسلامی هم در این زمینه معتقد است بحث مقالات یکی از مشکلات جدی دانشجویان دوره دکتری است به طوری که برخی دانشگاه‌ها دستور دارند مقاله باید ISI باشد. متأسفانه بسیاری از مجلات در آمریکا و اروپا مقالات ایرانیان را

نمی‌پذیرند و به راحتی رد می‌کنند. محمدمهدی زاهدی می‌افزاید: «در جلسه‌ای به وزیر علوم و معاون آموزشی پیشنهادی دادم تا اگر یک گروه دآوری حرف‌های رساله دکتری دانشجویی را بررسی کنند و تشخیص دهند که قابلیت رساله دکتری را دارد به عنوان رساله دکتری پذیرفته شود تا کار دانشجو در دانشگاه تمام شود اما مدرک را زمانی دانشگاه به دانشجو ارائه دهد که بتواند پذیرش مقاله را از یک مجله معتبر دریافت کند.» وی با بیان اینکه ما دانشجویانی داریم که حدود سه سال درگیر چاپ مقاله‌شان هستند و هنوز موفق به چاپ نشده‌اند، به تانباک گفت: «دانشجو نباید سنوات بخورد و روز آخر هم بگویند اخراج! قطعاً دانشجو برای روند چاپ مقاله مقصر نیست. چه دلیلی دارد که از دانشجو دوره دکتری حتماً مقاله بخواهیم؟! یا توجه به روند کشور اگر دانشجویان دوره دکتری بتوانند روی موضوع اقتصاد دانش‌بنیان‌ها، شرکت‌های دانش‌بنیان و استارت‌آپ‌ها کار عملیاتی و کاربردی انجام دهند و مشکلی از کشور و سازمان‌ها حل کنند که قابلیت خوبی داشته باشد را می‌توان به عنوان مقاله در نظر گرفت. در این شرایط کشور و آسیب‌هایی که در حوزه اقتصاد دیده‌ایم نباید وقت بگذاریم که دانشجو را وادار کنیم مقاله بنویسد بلکه دانشجو باید مشکلی از کشور حل کند و اگر مشکلی را حل کرد اجازه دفاع بدهیم. از وزارت علوم انتظار داریم روی این مسئله کار کند و آیین‌نامه فارغ‌التحصیلی دانشجویی دکتری را اصلاح کند.»

آیا آقایان حاضرند دانشجویان را

در اجرای طرح‌های داخلی مشارکت دهند؟

رئیس سابق دانشگاه شهید بهشتی با

بیان اینکه طول کشیدن دفاع دانشجو، دانشگاه را متضرر و خوابگاه‌ها و کلاس‌ها را در اشتغال نگه می‌دارد، گفت: «دانشگاه می‌تواند برای اینکه دانشجو بتواند دفاع کند مقاله داخلی و طرح‌های پژوهشی دانشجو را بسنجد. بسیاری از دانشجویان به دلیل اینکه مقاله آنها چاپ نشده‌از سال ۹۲ تاکنون موفق به دفاع نشده‌اند.» سیدحسن صدوق خاطر نشان کرد: «با آقایان اساتید حاضرند دانشجویان مقطع دکتری را در اجرای طرح‌های داخلی مشارکت دهند که مقاله نیز بزرگ به عنوان مثال در همین دانشگاه شهید بهشتی با ۲۰ یا ۳۰ نفر از میان این همه اساتید انجام شود؟ طرح‌های میلیاردری را فقط دو یا سه نفر بر عهده می‌گیرند و حاضر نیستند با اساتید دیگر همکاری کنند.» رئیس کمیسیون تخصصی ژئومورفولوژی در گروه برنامه‌ریزی و گسترش علوم جغرافیایی وزارت علوم، با تأکید بر اینکه دانشجو می‌تواند بر اساس مقالات داخلی اجازه دفاع داشته باشد، یادآور شد: «بایداصالت افراطی به ISI بدهند. اگر مقاله‌ای استخراج شد که به طور طبیعی در مجلات خارجی قابل چاپ بود ایرادی ندارد در غیر این صورت هویت اصلِ دادن ISI را دانشجو را به دلیل عدم اعتبار مقاله ISI در صف دفاع از رساله نگه‌داشتن کار خلافی است. اگر اعضای هیئت علمی با مشارکت دانشجویان دکتری طرح‌های پژوهشی را انجام دهند به لحاظ معیشتی، اشتغال و استخراج مقاله مفید است.» وی دلیل اینکه برخی بر چاپ مقالات در مجلات خارجی تأکید دارند را چنین تشریح کرد: «اینهایی می‌خواهند تعداد کتی مقالات ISI را بالا ببرند که بگویند از لحاظ ملی این تعداد مقاله در مجلات خارجی داشتیم و از طرفی برخی اساتید می‌خواهند از طریق این مقالات مرتبه علمی خود را تقا دهند.»

معایب چاپ مقاله بیش از مزایای آن است

باید یاد بگیرند که به هر آنچه تمرکز آنها را از پایان‌نامه منحرف می‌کنند، نه بگویند. اما این رویکرد ممکن است گاهی دشوار باشد چراکه برخلاف آنچه در نظر می‌گیرند، به ویژه زمانی که به دلیل تأخیر گرناپذیر در چاپ مقاله مجبور هستند فارغ‌التحصیلی خود را عقب بیندازند. موضوعی که شخصاً آن را تجربه کرده‌ام و معتقدم تا اندازه بسیار زیادی در بین دانشجویان دکترا عمومیت دارد، آن است که بسیاری از این دانشجویان زندگی خود را از در آمد اندک حاصل از تدریس، ترجمه متون خارجی یا سایر مشاغل کم‌درآمد می‌گذرانند. افراد شاغل هم استرس کار و تحصیل را با هم دارند. «طبق آنچه در این مقاله آمده است: «چاپ مقاله دانشجویان را از تمرکز روی پایان‌نامه خود منحرف می‌کند و تحت فشار بیشتری قرار می‌دهد. سرانجام دانشجویان ممکن است مقالات کم‌کیفیت را در یک مجله کم‌اعتبار یا حتی در مجلات جعلی و اصطلاحاً شکارچی چاپ کنند که مقاله را بدون دآوری دقیق و حساب‌شده، در قبال دریافت هزینه منتشر می‌کنند.» عضو هیئت‌علمی پژوهشگاه رویان با اشاره به اینکه اساتید راهنما غالباً اولویت‌ها و مشغله‌های دیگری از جمله پیدا کردن بودجه، تثبیت جایگاه خود (تبدیل وضعیت، ارتقا... و...) و مسئولیت‌های سنگین اجرایی و مدیریتی دارند، افزود: «بنابراین بیشتر آنها نمی‌توانند زمان کافی را به دانشجویان دکترا اختصاص دهند. اساتید راهنما حتی ممکن است دانشجویان دکترا را در پروژه‌های جانبی درگیر کنند تا آن پروژه‌ها را تسریع کنند که این مسئله نیز فارغ‌التحصیلی آنها را به تأخیر می‌اندازد. بنابراین دانشجویان دکترا

دانشجویان دکترا به چاپ مقاله پیوند زده شود.»

نظر کارشناس

دکتر شریف مرادی، عضو هیئت‌علمی پژوهشگاه رویان در نشریه Nature Human Behaviour مقاله‌ای منتشر کرده که در آن به مضرات فساد مقاله‌نویسی دانشگاه‌ها بر دانشجویان دکترا پرداخته است.

این محقق در مقاله بین‌المللی خود با اشاره به اینکه دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌ها با وجود تفاوت‌های بسیار، در یک چیز مشترک هستند و آن هم مقاله‌محوری است، آورده است: «انتشار مقاله برای اکثر افراد دانشگاهی و غیر آن مزایای بسیاری دارد؛ دانشجویان دکترا هم از این مسئله مستثنی نیستند چراکه می‌تواند احتمال به‌دست آوردن سمت دانشگاهی را برای آنها بیشتر کند اما مشکلات زمانی به وجود می‌آید که دانشجویان دکترا برای فارغ‌التحصیلی خود، ملزم به انتشار مقالات شوند.» مرادی در مقاله خود که اواخر سال قبل منتشر شد، نوشته است: «بحث‌ها و استدلال‌های زیادی هم له و هم علیه الزام چاپ مقاله به عنوان پیش شرط فارغ‌التحصیلی دانشجویان دکترا در بین اقشار مختلف دانشگاهی از جمله خود دانشجویان دکترا وجود دارد. در هر چند الزام انتشار مقاله، متضمن دآوری پروژه‌های دکترا توسط متخصصان خارجی است ولی دآوری بی‌رونی لزوماً کیفیت دکترا را بالا نمی‌برد چراکه این دآوری می‌تواند جانبدارانه یا ناکارآمد باشد. الزام چاپ مقاله حتی می‌تواند اعتبار و حیثیت علمی هیئت‌دوران پایان‌نامه را زیر سؤال ببرد، زیرا عملاً از زیبایی آنها تنها زمانی معتبر شمرده شده که قبل از آن، طرح تحقیقاتی و مقاله حاصل از آن توسط داوران مجلات پذیرفته است.»

عضو هیئت‌علمی پژوهشگاه رویان در این مقاله با بیسان اینکه به دلیل حجم بالای کاری، دانشجویان دکترا تحت استرس و فشار

